I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

TARYBA

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl struktūrinio dialogo su jaunimu dėl jaunimo dalyvavimo demokratiniame Europos gyvenime apžvalgos

(2012/C 380/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA IR VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,

I. PRIMINDAMI, KAD:

1. Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.) ([1]) pripažįstama, kad visas jaunimas yra visuomenės turtas, ir pabrėžiama, kad svarbu remti jaunimo teisę dalyvauti jam įtakos turinčios politikos formavimo veikloje palaikant nuolatinį struktūrinį dialogą su jaunimu bei jaunimo organizacijomis.

2. 2011 m. gegužės 19 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucijoje ([2]) dėl struktūrinio dialogo su jaunimu jaunimo užimtumo srityje teigiama, kad per antrąjį 18 mėnesių struktūrinio dialogo darbo ciklą (2011 m. liepos 1 d.–2012 m. gruodžio 31 d.) Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje bendra prioritetinė teminė sritis yra jaunimo dalyvavimas, ypač demokratiniame gyvenime Europoje.

II. PAŽYMI, KAD:

3. Struktūrinis dialogas yra dalyvaujamasis principu „iš apačios į viršų“ grindžiamas procesas; jo antrojo ciklo galutiniai rezultatai priklauso nuo rezultatų, kurių pasiekta vedant nacionalines konsultacijas Lenkijos, Danijos ir Kipro pirmininkavimo laikotarpiais, taip pat ES jaunimo konferencijose, surengtose 2011 m. rugsėjo mėn. Varšuvoje, 2012 m. kovo mėn. Sorėje ir 2012 m. rugsėjo mėn. Nikosijoje.

4. Struktūrinio dialogo antrojo ciklo metu buvo surengtos nacionalinės konsultacijos visose 27 valstybėse narėse, o šiame procese tiesiogiai dalyvavo daug jaunimo lyderių ir jaunų žmonių ([3]). Be to, prisidėjo ir kiti suinteresuotieji subjektai, įskaitant tarptautines nevyriausybines jaunimo organizacijas.

5. Komisija atnaujina ir plėtoja Europos jaunimo portalą, kad jis būtų naudingas ir prieinamas visiems jauniems žmonėms iš visos Europos. Į Europos jaunimo portalą įtrauktos dvi naujos skiltys: vienoje pateikiami Europos jaunimo konferencijų rezultatai, o kitoje – informacija apie struktūrinį dialogą ([4]).

6. Specialusis pirmininkavusios Lenkijos prioritetas – suintensyvinti Europos Sąjungos ir Rytų Europos bei Kaukazo šalių jaunimo bendradarbiavimą, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo judumui ir dalyvavimui. Dėmesys taip pat buvo skiriamas jaunimo savišvietos ir neformaliojo mokymosi skatinimui bei tokio mokymosi vertės pripažinimui.

7. Pirmininkaujant Lenkijai Taryba pritarė tam, kad būtų toliau skatinamas ES ir Rytų partnerystės šalių jaunimo bendradarbiavimas ([5]). 2012–2013 m. laikotarpiui Komisija paskyrė papildomų lėšų, kad būtų galima vykdyti daugiau „Veiklaus jaunimo“ projektų ir į juos įtraukti daugiau dalyvių iš šešių kaimyninių šalių partnerių, dalyvaujančių Rytų partnerystės programoje, vykdant iniciatyvą „Rytų partnerystės galimybės jaunimui“ ([6]).

([1]) OL C 311, 2009 12 19, p. 1.
([2]) OL C 164, 2011 6 2, p. 1.
([3]) Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m. ES jaunimo strategijos) įgyvendinimo 2012 m. Tarybos ir Komisijos bendros ataskaitos projektas (COM(2012) 495 galutinis).
([4]) Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Atvirojo koordinavimo metodo jaunimo reikalų srityje pirmojo ciklo rezultatai (2010–2012 m.)“.
([5]) OL C 372, 2011 12 20, p. 10.
([6]) 2011 m. gegužės mėn. priėmus Bendrą komunikatą „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę. Europos kaimynystės politikos peržiūra“.

8. Specialusis pirmininkavusios Danijos prioritetas – jaunimo kūrybiškumo, inovacinių gebėjimų ir talento – savybių, sudarančių jiems galimybę aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime bei užtikrinančių darbo rinkoje geresnes galimybes įsidarbinti – puoselėjimas. Šiuo atveju dalyvavimas buvo suprantamas plačiąja prasme ir apėmė jaunimo dalyvavimą atstovaujamosios demokratijos procesuose ir pilietinėje visuomenėje visais lygiais.

9. Pirmininkaujant Danijai Taryba paprašė valstybių narių ir Komisijos sudaryti teminę ekspertų grupę, kurioje dalyvautų valstybių narių paskirti nacionaliniai ekspertai, o veikla vykdoma laikantis atvirojo koordinavimo metodo siekiant pasidalinti geriausios praktikos pavyzdžiais apie tai, kaip skatinti jaunimo kūrybingumą ir inovacinius gebėjimus, identifikuojant per savišvietą ir neformalųjį mokymąsi įgytą kompetenciją ir gebėjimus, kurie svarbūs siekiant įsidarbinti.

10. Specialusis pirmininkavusio Kipro prioritetas buvo skatinti jaunimo dalyvavimą ir visų jaunų žmonių socialinę įtrauktį, akcentuojant migrantų kilmės jaunimo įtrauktį. Jaunimo organizacijų ir visų jaunų žmonių dalyvavimo socialiniame ir demokratiniame gyvenime, ypač priimant sprendimus, didinimas buvo išskirtas kaip svarbus veiksnys siekiant sukurti įtraukią, demokratinę ir klestinčią visuomenę. Skatinant aktyvų jaunimo dalyvavimą, buvo siekiama skatinti visų jaunų žmonių įtrauktį į platesnį socialinį ir demokratinį gyvenimą.

11. Bendra ES jaunimo reikalų ataskaita, kurioje vertinama, kokia pažanga padaryta siekiant bendrų Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.) tikslų, ir kuri apima pirmus du struktūrinio dialogo darbo ciklus, priimta 2012 m. lapkričio 27 d.

III. ATSIŽVELGIA Į TOLIAU PATEIKIAMUS PASIŪLYMUS DĖL STRUKTŪRINIO DIALOGO PROCESO TOLESNIO PLĖTOJIMO:

Struktūrinio dialogo metu paaiškėjo šie aspektai:

Proceso įtraukumas

12. Struktūrinio dialogo procesas jaunimui suteikia galių ir galimybių būti aktyviais piliečiais ir dalyvauti demokratiniame gyvenime. Todėl jaunimas turėtų būti įtrauktas į visus struktūrinio dialogo etapus – nuo prioritetų nustatymo kiekvienu pirmininkavimo laikotarpiu iki tolesnės veiklos, susijusios su dialogo rezultatais, stebėjimo ir dialogo rezultatų įgyvendinimo vertinimo. Vis dėlto sprendimas dėl prioritetų lieka Tarybos ir valstybių narių kompetencijoje. Trijų pirmininkausiančių valstybių narių grupė, prieš siūlydama bendras temines prioritetines sritis, kuriose turėtų būti dirbama struktūrinio dialogo ciklų metu, turėtų iš anksto pradėti konsultacijas su jaunimo atstovais ir Europos Komisija.

13. Vykdant struktūrinį dialogo procesą turėtų būti remiamas nacionalinių darbo grupių darbas siekiant bendro tikslo – nuoseklaus ir didelio jaunų žmonių, ypač skirtingos kilmės jaunimo, dalyvavimo. Nacionalinių darbo grupių sudėtis turėtų būti pakankamai įtrauki siekiant užtikrinti, kad dalyvaujamasis procesas būtų atviras visiems jauniems žmonėms.

14. Struktūrinio dialogo orientacinius klausimus reikėtų formuluoti suprantamai, kad taip būtų padedama nacionalinėms darbo grupėms pasiekti daugiau jaunų žmonių.

Skatinimas laikytis tarpsektorinio požiūrio

15. Siekiant gerinti konsultacijų procesą ir jo stebėjimą, turėtų būti skatinamas kitų ekspertų dalyvavimas nacionalinių darbo grupių veikloje vietos, regionų, nacionaliniu ar Europos lygiu, priklausomai nuo atitinkamo struktūrinio dialogo teminės prioritetinės srities ([1]). Be to, struktūrinio dialogo rezultatai turėtų būti platinami įvairių sektorių suinteresuotiesiems subjektams. Turėtų būti numatytas aiškus jaunų mokslininkų dalyvavimo procese vaidmuo.

Tolesnė politinė veikla ir matomumas

16. Turėtų būti gerinama tolesnė politinė veikla, susijusi su struktūrinio dialogo rezultatais, ir tų rezultatų įgyvendinimas ([2]).

17. Nuo pat proceso pradžios ir viso jo metu visi proceso dalyviai turėtų akcentuoti struktūrinio dialogo rezultatų ir politikos jaunimo reikalų srityje nacionaliniu ir Europos lygiu ryšį ir aiškiau bei geriau apie jį informuoti.

18. Turėtų būti imamasi priemonių ir iniciatyvų siekiant pagerinti struktūrinio dialogo proceso matomumą ir pripažinimą vietos, regionų, nacionaliniu ir Europos lygiu. Siekiant pagerinti proceso matomumą turėtų būti toliau plėtojamas Europos jaunimo portalas.

Proceso tvarumas

19. Siekiant apčiuopiamų politinių rezultatų turėtų būti stiprinamas ES jaunimo konferencijos, kaip jaunimo, jaunimo organizacijų ir politiką formuojančių asmenų struktūrinio dialogo forumo, vaidmuo. Kai įmanoma, turėtų būti skatinamas jaunų mokslininkų dalyvavimas.

20. Europos Komisija, glaudžiai koordinuodama veiklą su suinteresuotaisiais subjektais jaunimo reikalų srityje, turėtų užtikrinti, kad į būsimas Europos jaunimo savaites būtų įtrauktas dialogas su pagrindiniais struktūrinio dialogo dalyviais.

([1]) 2012 m. ES jaunimo reikalų ataskaitoje nurodyta, kad tik 6 ES šalyse kitos nacionalinės ministerijos aktyviai dalyvauja nacionalinių darbo grupių veikloje.

([2]) 2012 m. ES jaunimo reikalų ataskaitoje nurodyta, kad 11 ES šalių ėmėsi iniciatyvų vykdyti tolesnę veiklą, susijusią su struktūrinio dialogo pirmojo ciklo rezultatais.

21. Nedarant poveikio deryboms dėl būsimos daugiametės finansinės programos, struktūriniam dialogui turėtų būti užtikrinta tvari parama.

IV. ATSIŽVELGIA Į TOLIAU PATEIKIAMUS PASIŪLYMUS DĖL JAUNIMO DALYVAVIMO DEMOKRATINIAME EUROPOS GYVENIME DIDINIMO:

Toliau pateikiami punktai, parengti pagal Varšuvoje, Sorėje ir Nikosijoje įvykusių Jaunimo konferencijų bendras rekomendacijas, buvo iškelti kaip prioritetinės sritys įgyvendinant pagrindinį – jaunimo dalyvavimo demokratiniame gyvenime – prioritetą.

22. Jaunimo dalyvavimas sprendimų priėmimo procedūrose visais lygiais turėtų būti remiamas ir skatinamas naudojant naujus metodus ir priemones, pavyzdžiui, pasitelkiant socialinės žiniasklaidos ir e. dalyvavimo galimybes.

23. Jaunimo organizacijos, jaunimo informavimo bei konsultavimo struktūros, profesionalus darbas su jaunimu turėtų būti pripažįstami kaip būdai vystyti jaunų žmonių, ypač tų, kurie turi mažiau galimybių, gebėjimus ir kompetenciją.

24. Informuotumas apie bendras Europos vertybes turėtų būti didinamas į struktūrinį dialogą įtraukiant visus jaunus žmones, įskaitant specialias tikslines grupes, pavyzdžiui, organizacijoms nepriklausantį jaunimą ir mažiau galimybių turintį jaunimą.

25. Turėtų būti didinama parama visų lygių jaunimo veiklai, kurią vykdant akcentuojamas ES ir ne ES šalių jaunų žmonių dalyvavimas ir tarpkultūrinis dialogas.

26. Itin svarbu steigti jaunimo įstaigas, kurioms vadovautų su jaunimu dirbantys asmenys ir kuriose visi jauni žmonės, įskaitant organizacijoms nepriklausantį jaunimą ir mažiau galimybių turintį jaunimą, galėtų susitikti, kurti ir dalyvauti projektuose.

V. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR (ARBA) KOMISIJOS ATITINKAMOSE JŲ KOMPETENCIJOS SRITYSE IR DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

27. Deramai atsižvelgti į išdėstytus pasiūlymus, kurie kilo vykdant struktūrinio dialogo procesą, kuriais siekiama įvertinti ir toliau plėtoti struktūrinio dialogo procesą ir didinti jaunimo dalyvavimą demokratiniame Europos gyvenime.

VI. SUTINKA, KAD:

28. 2012 m. ES jaunimo reikalų ataskaitoje pateikiama informacija apie jaunimo socialinės įtraukties uždavinius, remiantis atitinkamais ES jaunimo rodikliais. Joje pabrėžiama, kad jaunimas, kuriam daugiausiai gresia skurdas ir socialinė atskirtis, yra nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunimas (vadinamasis NEET), ir nurodoma, kad 27 ES valstybėse narėse jaunų žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė įtrauktis, procentas yra 29,1 %, o tai yra daugiau nei tokį pavojų patiriančių visų gyventojų procentas (23,5 %). Tai rodo, kad svarbu ypatingą dėmesį skirti būtent šiam gyventojų segmentui, o socialinė įtrauktis turėtų būti laikoma prioritetu jaunimo reikalų srityje.

29. Todėl struktūrinio dialogo su jaunimu ir jaunimo organizacijomis kito darbo ciklo (2013 m. sausio 1 d.–2014 m. birželio 30 d.) bendra prioritetinė teminė sritis – socialinė įtrauktis. Trečiojo darbo ciklo trijų pirmininkausiančių valstybių narių grupės specialieji prioritetai yra išdėstyti priede.

30. Kiekviena pirmininkaujanti valstybė narė gali papildyti pasirinktas prioritetines sritis atsižvelgdama į galimus naujus pokyčius.

31. Kito trijų pirmininkausiančių valstybių narių grupės darbo ciklo (2014 m. liepos 1 d.–2015 m. gruodžio 31 d.) prioritetinės sritys turėtų būti nustatytos prieš prasidedant tam laikotarpiui.

PRIEDAS

Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje prioritetai laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. birželio 30 d.

Bendra prioritetinė sritis. Socialinė įtrauktis

2013 m. sausio 1 d.–2014 m. birželio 30 d. laikotarpiu Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje bendra prioritetinė teminė sritis bus socialinė įtrauktis. Per tuos 18 mėnesių ši tema bus struktūrinio dialogo diskusijų objektas. Specialiaisiais prioritetais turėtų būti visiškai arba iš dalies prisidedama prie bendros prioritetinės teminės srities. Airija, Lietuva ir Graikija kartu dirbs, kad užtikrintų paramą bendrai teminei prioritetinei sričiai – socialinei įtraukčiai, veikdamos pagal savo nacionalinius prioritetus atitinkamu savo pirmininkavimo laikotarpiu per visą trijų pirmininkausiančių valstybių narių grupės 18 mėnesių pirmininkavimo laikotarpį.

Socialinės įtraukties sąvoka bus plati vienijanti tema, apimanti visus jaunus žmones, ne tik turinčiuosius mažiau galimybių. Todėl socialinės įtraukties terminas ir sąvoka bus suprantama ir taikoma kuo platesne prasme, siekiant apimti ir įtraukti įvairius klausimus, su kuriais susiduria jaunimas.

2013 m. sausio 1 d.–2013 m. birželio 30 d. Kokybiškas darbas su jaunimu

Pirmininkaujanti Airija daugiausia dėmesio skirs kokybiško darbo su jaunimu indėliui didinant visų jaunų žmonių socialinę įtrauktį. Per pirmąjį 2013 m. pusmetį daug dėmesio bus skirta šiems klausimams:

— kokybiško darbo su jaunimu svarba jaunimo vystymuisi ir gerovei,

— kokybės standartų darbe su jaunimu svarba siekiant teigiamų rezultatų jauniems žmonėms tokiose srityse kaip asmeninis ir socialinis tobulėjimas, pasirengimas mokytis ir dalyvauti profesiniame rengime ir t. t.,

— darbo su jaunimu svarba siekiant Strategijos „Europa 2020“ tikslų, visų pirma kiek tai susiję su jaunimo užimtumu,

— valstybių narių keitimasis geros praktikos pavyzdžiais ir dalijimasis žiniomis šiose srityse.

2013 m. liepos 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. Nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunimas

Per antrąjį 2013 metų pusmetį daug dėmesio bus skirta šiems klausimams:

— jaunų žmonių socialinės įtraukties didinimas, ypatingą dėmesį skiriant nedirbančiam, nesimokančiam ir mokymuose nedalyvaujančiam jaunimui (NEET),

— tarpsektorinio bendradarbiavimo, kaip esminio kompleksinės jaunimo politikos principo, skatinimas,

— keitimasis geros praktikos pavyzdžiais jaunimo socialinės įtraukties srityje,

— Europos Sąjungos ir Rytų Europos bei Kaukazo šalių jaunimo bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje skatinimas.

2014 m. sausio 1 d.–2014 m. birželio 30 d. Kultūra ir verslumas

Per pirmąjį 2014 m. pusmetį daug dėmesio bus skirta šiems klausimams:

— veiksmų siekiant stiprinti jaunų žmonių verslumo dvasią, skatinti jaunimo verslumą, ypatingą dėmesį skiriant socialiniam verslumui, ir „žaliąsias darbo vietas“ bei naujas darbo galimybes kultūros srityje, siekiant skatinti visų jaunų žmonių socialinę įtrauktį, rengimas,

— naujų technologijų prieinamumo jauniems žmonėms, ypač tiems, kurie gyvena atokiose vietovėse, didinimas siekiant atskleisti jaunimo talentus ir paskatinti domėjimąsi kultūra,

— darbo su jaunimu svarbos remiant ir didinant jaunų žmonių kūrybingumą ir verslumą propagavimas, įskaitant keitimąsi geros praktikos pavyzdžiais.